

Heemstede

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering: 12 september 2023

Zaaknummer : 1205727
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.M.C.E. Stam
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Raadsinformatiebericht: Studie '*weren doorgaand vrachtverkeer Heemstede*'.

- Ter informatie/update Toezeggingen/actielijst commissie of raad
 Beantwoording schriftelijke vragen Overige

Met dit bericht informeren wij u over de studie '*weren doorgaand vrachtverkeer Heemstede*'. Deze studie is benoemd in het Uitvoeringsprogramma College 2022-2026.

Toezegging

Actiepunt 22-13.1, Vrachtverkeer weren

Het college stuurt aan de commissie de uitkomsten van I) de studie 'vrachtverkeer weren', II) de uitkomsten van de regionale overleggen over vrachtverkeer en III) de geluidscijfers over het verkeer in Heemstede.

Antwoord

In de raadscommissie van 25 mei 2023 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken ten aanzien van de studie '*weren doorgaand vrachtverkeer*'. Toegezegd is dat de gemeenteraad in september geïnformeerd zal worden over de uitkomsten van het onderzoeksrapport.

Onderzoeksrapport

Naar aanleiding van het actiepunt is een extern adviesbureau ingehuurd om onderzoek te doen naar doorgaand vrachtverkeer in Heemstede. Er is tevens gevraagd een vrachtcirculatieplan op te stellen, waarmee doorgaand vrachtverkeer in het centrum (beter) wordt geweerd en het voor bestemmingsverkeer mogelijk blijft de winkels te bereiken.

Huidige situatie vrachtverkeerstromen

Als eerste stap van het onderzoek zijn de huidige vrachtverkeerstromen in Heemstede beeld gebracht. Hiervoor is een kentekenonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek levert intensiteiten van

(zwaar vracht)verkeer op meerdere invalswegen naar het centrum van Heemstede, herkomst en bestemming voor verkeer van en naar verschillende zones in en rondom het centrum en routekeuzes binnen het centrum. Aan de hand van deze informatie is geanalyseerd in welke mate sprake is van doorgaand vrachtverkeer in het centrum van Heemstede en welke routes worden genomen.

Uitkomsten onderzoek vrachtverkeerstromen

- Het kentekenonderzoek en de analyse daarvan hebben duidelijk gemaakt dat er op meerdere wegen in het centrum van Heemstede aanzienlijke hoeveelheden zwaar vrachtverkeer rijden die geen herkomst of bestemming hebben in Heemstede zelf.
- Op de Lanckhorstlaan gelden al vrachtverboden, maar die worden stelselmatig genegeerd.
- Verder vormen de Kerklaan/Provinciënlaan en de Van Merlenlaan aantrekkelijke routes voor verkeer tussen het zuid(oost)en het noord(westen).
- Aan de oostkant vervult de Heemsteedse Dreef de rol van belangrijkste ontsluitingsweg.
- Er is nog een stroom vrachtverkeer zichtbaar die via de Glipperweg/Glipperdreef Heemstede vanuit het zuiden binnenrijdt.

Mogelijke oplossingen

Aan de hand van de geïdentificeerde problematiek zijn oplossingsrichtingen in beeld gebracht:

- *Inrichting van de weg*
Door de inrichting van wegen aan te passen kan deze onaantrekkelijk worden gemaakt voor (vracht)verkeer. Een smalle rijstrook, drempels en wegversmallingen halen zowel de snelheid naar beneden als dat ze het minder comfortabel rijden maken, zeker met grote voertuigen.
- *Bebording*
De meest voor de hand liggende optie om vrachtverkeer te weren is het toepassen van vrachtverboden. Hiermee zijn bepaalde routes niet langer mogelijk, en wordt gebruik van alternatieve, wenselijkere routes afgedwongen. Voorwaarde voor een werkend systeem is dat de verboden worden nageleefd.
- *Afspraken met routesystemen*
Gekoppeld aan bovenstaande oplossingsrichtingen biedt het maken van afspraken met routesystemen een oplossing om nieuwe en onwenselijke sluiproutes te voorkomen. Hiermee wordt voorkomen dat er onwenselijke nieuwe sluiproutes worden aangegeven door routesystemen. Hierbij geldt dat deze oplossing met name effect heeft op in het gebied onbekende chauffeurs.
- *Camerahandhaving*
Het nadeel van handhaving is dat het mankracht kost en (daardoor) niet over langere tijden toegepast kan worden. Om ten alle tijden te kunnen handhaven kan een camerasysteem worden geïmplementeerd dat op basis van kentekens alle overtreders automatisch beboet. Wanneer de pakkans zo goed als 100% is, zal men sneller de gewenste route nemen. De implementatie van een camerasysteem is wel een prijzige oplossing.
- *Knip toepassen*
Een uiterste optie is het toepassen van een harde verkeersknip op wegen. Dit maakt het fysiek onmogelijk voor vrachtverkeer de weg te gebruiken. Het heeft echter ook gevolgen voor overig (gemotoriseerd) verkeer wat niet langer gebruik kan maken van de weg. Tevens staat dit haaks op de bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland (oost-west verbindingen).

- *Milieuzone*
In een nul-emissiezone mogen alleen elektrische vrachtwagens komen die geen schadelijke stoffen uitstoten. Naast dat doorgaande (diesel)vrachtwagens niet meer het gebied in mogen, zijn er ook minder negatieve effecten van het bestemmingsverkeer. Wel is het zo dat in een het in een mogelijke toekomst waar het merendeel van de vrachtwagens elektrisch rijdt, het geen oplossing vormt voor het weren van doorgaand verkeer. Ook vergt de oplossing controle, mogelijk in de vorm van camera's, wat het een kostbare oplossing maakt.
- *Ontheffingssysteem (vergunninghouders)*
Om enkel bestemmingsverkeer toe te laten in het centrumgebied van Heemstede kan een ontheffingssysteem worden opgesteld waarin alleen met een ontheffing/vergunning de gedefinieerde zone binnen mag worden gereden. Dit wordt aangegeven met vrachtwagenverbod borden (C07-bord), met een zone aanduiding. Door op alle invalswegen van het centrum borden te plaatsen, wordt een vrachtluwe zone gecreëerd, waar enkel bestemmingsverkeer mag komen. Naleving van het ontheffingssysteem kan bijvoorbeeld aan de hand van een camerasysteem. Verder is het nodig een (digitaal) systeem op te zetten waarin zowel grootgebruikers (bijvoorbeeld bevoorrading supermarkten) als incidentele gebruikers (bijvoorbeeld verhuizende bewoners of touringcars) een permanente of tijdelijke ontheffing kunnen aanvragen. Middels kentekenherkenning kan vervolgens worden gecheckt of inrijdende voertuigen een ontheffing hebben. Indien niet, dan worden de voertuigen automatisch bekeurd. Dit is een effectieve maatregel (helemaal in combinatie met cameratoezicht), maar kost de gemeente ook extra werk om ontheffingen/vergunningen uit te geven.

Oplossingsrichting

De oplossing, die ook op korte termijn toegepast kan worden, is het uitbreiden van de vrachtverboden in Heemstede. Hiermee kan vrachtverkeer geweerd worden op wegen waar dat wenselijk is, en gestuurd worden richting de in het wegategoriseringsplan genoemde voorkeursroutes zonder dat dit veel kost in ingrijpende gevolgen heeft voor ander verkeer.

Tegelijkertijd dient het centrum van Heemstede wel bereikbaar te blijven. Op verschillende wegen zullen daarom venstertijden moeten worden gecombineerd met de vrachtverboden. Dit maakt het mogelijk om in de ochtend of avond het centrum in te rijden en winkels te bevoorraden, maar wordt voorkomen dat de hele dag doorgaand verkeer het centrum in rijdt. Om de impact van een oplossing te vergroten, is het echter wel cruciaal dat dit wordt gecombineerd met handhaving.

De intensiteiten van doorgaand vrachtverkeer zullen door de oplossingsrichting dalen doordat doorgaande routes niet langer toegestaan zijn en zullen zich verplaatsen naar de N-wegen in en rondom Heemstede. Enkel op de Kerklaan en Provinciënlaan nemen de intensiteiten vrachtverkeer naar verwachting toe, doordat het bestemmingsverkeer vanuit het westen niet langer verspreid wordt over de Van Merlenlaan en Kerklaan, maar gebundeld is op de Kerklaan. Dit moet op een veilige manier worden afgewikkeld. Bij een eventuele herinrichting van de weg dient hier rekening mee gehouden te worden. Onder andere door geen asfalt aan te leggen, en smallere rijstrookbreedtes aan te houden kan er tegelijkertijd voor gezorgd worden dat de wegen minder aantrekkelijk worden voor (doorgaand) vrachtverkeer.

Koppeling lopende dossiers

Het onderzoek 'wren vrachtverkeer' heeft raakvlakken met andere dossiers in Heemstede.

Herinrichting Van Merlenlaan, Camplaan- West en Valkenburgerlaan

Bewoners hebben tijdens het participatie traject aangegeven veel overlast te ervaren van doorgaand vrachtverkeer. Uit de tellingen blijkt dat zwaar vrachtverkeer inderdaad de route gebruikt als Oost - West verbinding. Omdat de Van Merlenlaan ingericht wordt als een GOW-30 met fietsstroken en plateaus is het aan te bevelen om het advies uit het onderzoek van Goudappel op te volgen namelijk: het vrachtverkeer wren uit de Van Merlenlaan.

Verbeteren verkeersveiligheid Raadhuisstraat – Binnenweg

Door de voorgestelde oplossingsrichtingen zal er in de toekomst minder doorgaand vrachtverkeer door het centrum van Heemstede rijden. Hierbij wordt recht gedaan aan de motie 'Auto te gast in Heemstede betekent voorrang voor fietsers en voetgangers'. Deze motie heeft als doel de verkeersveiligheid voor langzaam verkeer (fietsers en voetgangers) op de Raadhuisstraat en Binnenweg, het centrum van Heemstede, te vergroten.

Drop-off punt

Ook zorgen de oplossingsrichtingen ervoor dat een onderzoek naar een drop-off punt voor pakketbezorging (op de Binnenweg) uitvoerbaar blijft. Door het toepassen van vrachtverboden in combinatie met venstertijden, blijft het voor bestemming(vracht)verkeer mogelijk het centrum te bereiken.

Milieuzone vrachtverkeer

Een uitbreiding van de vrachtverboden heeft als resultaat dat doorgaand vrachtverkeer geweerd wordt en uitsluitend bestemmingsverkeer mogelijk is in het centrum. Hierdoor zal het in de toekomst eenvoudiger worden om een eventuele zero-emissiezone in te richten in het centrum (conform collegebesluit uitvoering motie 'Milieuzone vrachtverkeer').

Vervolg & Planning

Het college heeft het rapport bestudeerd en werkt aan de oplossingen en de te nemen maatregelen om uitwerking te geven aan het vrachtcirculatieplan. Hiervoor zijn de volgende stappen nodig:

- Het rapport zal worden gedeeld en besproken met het kernteam van de GR Bereikbaarheid voor regionale afstemming, om te voldoen aan artikel 25, lid 1 BABW: *Verkeersbesluiten als gevolg waarvan het verkeer op wegen anders dan die waarop het verkeersbesluit betrekking heeft rechtstreeks en ingrijpend wordt beïnvloed, worden genomen na overleg met het ten aanzien van die andere wegen bevoegd gezag;*
- Er zal in overleg getreden worden met de verkeersadviseur van de veiligheidsdiensten;
- Er worden gesprekken ingepland met belanghebbenden. Zowel intern als extern, en regionaal als lokaal;
- Nadat bovenstaande stappen zijn doorlopen zullen voor de te nemen maatregelen verkeersbesluiten genomen worden (door het college) en zal de raad geïnformeerd worden over de genomen maatregelen.

Bijlage: Rapport onderzoek vrachtverkeer Heemstede (014678.20230714.R1.03)